

золотим тисненням у вигляді рослинного орнаменту, обріз позолочений.

З усього викладеного можемо зробити висновок, що пам'ятні книжки Військового міністерства є надзвичайно цінним історичним джерелом. Інформація, яку в них вміщено розкриває не лише структуру особового складу, а й інші аспекти історії і функціонування Військового міністерства Російської імперії. Вони можуть мати цінну інформацію для дослідження в галузі генеалогії, історичної біографістики, краєзнавства, історії військової справи XIX ст. історії поштової служби в Російській імперії тощо.

#### Список використаних джерел

1. Балацкая Н. М. Памятные книжки губерний и областей Российской империи (1833–1917): Сводный каталог-репертуар / Н. М. Балацкая, А. И. Раздорский. – СПб, 2008. – 645 с.
2. Белинский В. Г. Месяцеслов на (високосный) 1840 год... Памятная книжка на 1840 год [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://az.lib.ru>.
3. Верещагин В. А. Русские иллюстрированные издания XVIII и XIX столетий (1720–1870) / В. А. Верещагин. – СПб, 1898. – 309 с.
4. Иваск У. Г. Описание русских книжных знаков / У. Г. Иваск. – М., 1905. – 348 с.
5. Книга: Энциклопедия. – М. : Большая Российская Энциклопедия, 1999. – 796 с.
6. Левин Д. Э. Первые столичные рецензии на «Памятные книжки» Виленской губернии (1852–1854) [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://kamunikat.fontel.net>.
7. Образцовые шрифты, украшения и виньеты военной типографии: с кратким известием от учреждения ее и до нынешнего положения. – СПб, 1821. – 25 с.
8. Памятная книжка для офицеров в поле. – СПб, Военная тип., 1848. – 144 с.
9. Памятные книжки губерний и областей Российской империи [Электронный ресурс]. – Режим доступа : [http://www.nlr.ru/pro/inv/mem\\_buks.htm](http://www.nlr.ru/pro/inv/mem_buks.htm).
10. Раздорский А. И. Памятные книги Подольской губернии (историко-библиографический обзор) / А. И. Раздорский // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. – Серія: Бібліотекознавство. Книгознавство. – Випуск 2. – Кам'янець-Подільський, 2010. – С. 374–388.
11. Раздорський О. Регіональні довідкові видання XIX – початку XX ст. у фондах найбільших київських бібліотек / О. Раздорський // Бібліотечний вісник. – 2002. – № 3. – С. 23–30.

УДК 090.1:004.67

**Оксана Рабчун,**

мол. наук. співроб. НБУВ,  
в. о. зав. відділу

#### ВИДАННЯ З РОДОВОГО КНИЖКОВОГО ЗІБРАННЯ УРБАНОВСЬКИХ ТА СТАЖИНСЬКИХ В ЕЛЕКТРОННОМУ СЕРЕДОВИЩІ

У статті розкривається коротка історія родового книжкового зібрання Урбановських та Стажинських через призму сучасного електронного ресурсу, що знаходиться у мережі Інтернет. Авторка виокремлює масиви відцифрованих видань зі складу родового книжкового зібрання, що зберігаються на сайті НБУВ та сайтах інших бібліотек, зокрема, бібліотеки Гарвардського університету, наукової бібліотеки імені М. Максимовича КНУ імені Т. Шевченка тощо. Зроблено спробу аналізу швидкого пошуку та доступності матеріалів, що зберігаються як Інтернет-ресурс на різних Інтернет-сайтах.

*Ключові слова:* родова книгозбірня Урбановських та Стажинських, Загінецька бібліотека, електронний ресурс, оцифровані матеріали.

Серед фонду відділу бібліотечних зібрань та історичних колекцій (далі ВБЗІК) Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (далі НБУВ) на особливу увагу заслуговує родове книжкове зібрання Урбановських та Стажинських, відоме також і за назвою «Бібліотека Загінецька», що походить від назви села на Хмельниччині – останнім місцем перебування у власності представників названого роду. Книжкове зібрання має досить складну та цікаву історію заснування та побутування. Воно неодноразово змінювало власників, а з цим пов'язуємо й кількісні та якісні зміни книжкового зібрання.

Від невеликого зібрання видань релігійного характеру та класичної літератури Загінецька бібліотека виросла в кількатисячну книгозбірню універсального характеру. За рукописним каталогом, датованим 1905 р., що зберігається нині в Інституті рукопису НБУВ (Ф. 1, 1066), у складі зібрання знаходилося понад 13 000 друкованих та рукописних книг, альбомів та карт, що охоплювали часовий проміжок від X до другої половини XIX ст.

На сьогодні, окремим блоком у ВБЗІК зберігається 6292 од. зб. (станом

на січень 2012 р.) \*, частина книг знаходиться у складі інших, штучно сформованих, колекцій НБУВ. Частина видань, що мають ознаки Загінецької бібліотеки, зберігаються у фондах різних бібліотек, у тому числі й приватних. Інформацію про місцезнаходження видань найчастіше знаходимо в мережі Інтернет.

Після фізичної реконструкції родового книжкового зібрання Урбановських та Стажинських у 2010 р. було розпочато створення електронного каталогу на базі програми САБ ІРБІС-64. Спочатку до каталогу вноситься література, що знаходиться безпосередньо на місці. На першому етапі до електронного каталогу заносилися польськомовні видання. Такий вибір зроблено з тих міркувань, що родове книжкове зібрання Урбановських та Стажинських з часом буде введено в науковий обіг і стане в пригоді дослідникам, першою чергою, завдяки польськомовній книзі. З часом, до БД «Родове книжкове зібрання Урбановських та Стажинських» планується приєднати весь масив видань, що мають ознаки Загінецької бібліотеки.

Важливо наголосити, що до електронного каталогу вносяться окремо всі назви книг та інших видань, що є складовою Загінецької бібліотеки. Ми намагаємося відтворити склад бібліотеки у тому стані, як він був принаймні на початку ХХ ст. (часу створення рукописного каталогу 1905 р.). Справа в тому, що конволюти та компакт дискети у ньому не були відмічені. Дані вносилися до алфавітного каталогу на основі авторів та назв видань. Тому зустрічаємо, часом, однакові шифри у різних місцях (відповідно до автора чи назви видання, записаних за мовною ознакою до алфавітного каталогу).

Далі маємо на меті за сприянням та допомогою співробітників відділу програмно-технологічного забезпечення НБУВ створити пошукову систему таким чином, щоб, задавши поняття Загінецької бібліотеки, можна було б побачити всі книги, що мають ознаки бібліотеки, у фондах НБУВ, а, з часом, і в інших сховищах України. Це стане можливим тоді, коли до всіх БД, що ведуться та вестимуться в НБУВ, будуть вноситися дані про провенієнції та маргіналії книг, або, хоча б, буде вказівка на приналежність книг до тієї чи іншої бібліотеки. В іншому випадку дослідникам ніколи не вдасться відтворити досліджувані ними книжкові колекції та зібрання. За

\* Кількість видань може змінюватися у бік збільшення у зв'язку з тим, що продовжується виявлення та передача літератури з фондів ОРФ до підрозділів фондоутримувачів НБУВ.

твердженнями фахівців, це можна зробити саме на базі САБ ІРБІС-64 [1, с. 3–10].

Зрозуміло, що європейські бібліотеки йдуть на кілька кроків вперед у технічному забезпеченні, тому мають змогу відцифрувати та виставляти видання у повному обсязі у мережі Інтернет. Нам такі повнотекстові документи дають можливість, за необхідності, робити попримірниковий аналіз видань, що перебувають у фондах НБУВ, з виданнями із фондів інших бібліотек.

Сьогодні на Інтернет-порталі НБУВ вже представлені деякі видання зі складу родового книжкового зібрання Урбановських та Стажинських, хоча відшукати їх саме за приналежністю до вказаного книжкового зібрання досить складно.

На Інтернет-порталі НБУВ за адресою [http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis\\_low/cgiirbis\\_64.exe?](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_low/cgiirbis_64.exe?) розміщено видання Уставъ Алексея Михайловича «Русская правда»: Уложение, по которому суд и расправа во всяких делах в Российском Государстве производится. Издание 5-е. – Санкт-Петербург : [Б. и.], 1780. – 248 с., відцифроване із фонду Загінецької бібліотеки. На жаль, про реальне фізичне місцезнаходження видання інформації нема. Дослідник лише при перегляді повного тексту «Руської правди» може ознайомитися з провенієнціями видання.

Фактично така ж ситуація із виданням Братковський, Данило Богданович. Світ, по частинах розглянутий: Переклад. Джерела. Студії / Д. Б. Братковський; пер. з пол., передм., прим. В. О. Шевчук; Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Інститут літератури ім. Т. Шевченка НАН України, Волинський краєзнавчий музей, Волинське крайове братство св. ап. Андрія Первозваного (Луцьке Хрестовоздвиженське). – Луцьк : Видавництво обласної друкарні, 2004. – 463 с., що має Інтернет-адресу на порталі НБУВ: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis\\_ir/cgiirbis\\_64.exe?](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_ir/cgiirbis_64.exe?)

Лише попримірниковий опис видань зі статті ст. наук. співроб. відділу стародруків та рідкісних видань НБУВ І. О. Ціборовської-Римарович, що міститься у виданні, дає відомості й про примірник зі складу Загінецької бібліотеки [2, с. 434–436].

На Інтернет-сторінці сектору картографічних видань НБУВ можна знайти відомості про Атласы Российской империи, общегеографические карты частей Российской империи: Конволют [Карты] / [Акад. наук, и др.]; М-бы разные в рос. верстах. – [СПб]: [Акад. наук]; [Амстердам], 1699–

1773. – 1 т. (2 атл. + 15 к.): 3 цв., текст, табл., загл. карт в худож. картушах, раскраш. границы; 53 x 36 см. – Грав. – Рус. – Нем. – Лат. (Примірник: 3545, С. 342).

До складу атласу включено наступні карти:

1. Атлас Российской состоящей из девятнадцати специальных карт представляющих Всероссийскую империю с пограничными землями (1745);
2. Russischer Atlas, welcher in einer General Chartre und neunzehn Special Charten das gesamte Russische Reich und dessen angrenzende Lander (1745);
3. Nouvelle Carte des Decouvertes Faites par des Vaisseaux Russiens... (1773);
4. Carte von Ingermannland et Carelen (б. г.);
5. Финской залив от Кронштата до Санктпетербурга... (б. г.);
6. Magnus Dukatus Finlandiae (б. г.);
7. Течение Невы реки из Ладожскаго озера к Ст.Петербургу (б. г.);
8. Ладожское озеро и Финский залив с прилегающими местами (б. г.);
9. Ладожской канал (б. г.);
10. Saart vande Rivier de Don of Tanais... (1699);
11. Nova Mappa Geographica Maris Assoviensis... (б. г.);
12. Карта военных действий на Дону и Днепре ... 1736 году (1736);
13. Chartre derer von der Russischkeyser Armeem im Jahr 1736 (б. г.);
14. Theatre de la Guerre dans la Chersonesye Taurique aujourdhuy Crimée (1737);
15. Theatrum de la Guerre Contre lesTurcs les Tartares (1736);
16. Theatrum Belli ad Borysthenem Tyram Danubium Fluvios gesti (1738);
17. Theatre de la Guerre dans la Petite Tartarie la Crimée la Mer Noire (б. г.).

Атлас можна відшукати за електронною адресою: [http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis\\_sk/cgiirbis\\_64.exe](http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_sk/cgiirbis_64.exe).

Наступним виданням зі складу Загінецької бібліотеки, яке представлено на порталі НБУВ, але не має жодних позначень щодо його належності до родового книжкового зібрання Урбановських та Стажинських є Atlas de la Geographie statistique, hydraulique, mineralogique, historique, politique, commerciale, et industrielle de toutes les parties du Monde [Карті], Т. 5 / D. L. Par. M.; ілюстр. M. Letronne; М-би різні. – Paris: Prudhomme: Levrault: Debray, 1806. – 1 атл. ([174] арк.): кольор, екслібрис, печатка; 21x15 см. – Грав. – Фр. (Примірник: 3787 А 391). Електронна адреса – [http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis\\_sk/cgiirbis\\_64.exe](http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_sk/cgiirbis_64.exe).

Як і попередні карти, наступне видання не позначене як видання зі складу Загінецької бібліотеки: *Camragnes 1575–1670* [Карті]; М-би різні. – Б. м.: Б. вид-ва, [1686]. – 1 атл. (46 арк.): 1 колір., грав., екслібрис, портр., текст, печатка; 35 x 43 см. – Грав. – Фр. – Нім. – Латин. Опис. за обкл. (Примірник 4439 С. 199). Електронна адреса – [http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis\\_sk/cgiirbis\\_64.exe](http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_sk/cgiirbis_64.exe).

Останнє видання, представлено на Інтернет-сторінці сектору картографічних видань НБУВ, що свого часу належало до складу родового книжкового зібрання Урбановських та Стажинських, це *Vie de George Washington. Collection de Planches* [Карті]; М-би різні. – Paris: Dentu, impr. – libr., 1807. – 1 атл. ([30] арк.): 1 колір., грав., екслібрис, печатка, портр.; 29 x 23 см. – Грав. – Фр. (Примірник: 2587 В 102). Електронна адреса – [http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis\\_sk/cgiirbis\\_64.exe](http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_sk/cgiirbis_64.exe). Так само, як і про попередні видання, про нього, на жаль, не йдеться як про видання, що має власницькі ознаки.

На жаль, та не всі дані, що вносяться у БД «Стародруковані карти» у системі САБ ІРБІС-64, яка наповнюється співробітниками сектору картографічних видань, внесені в електронний каталог, представлений на порталі НБУВ. Варто було б надавати для читачів та відвідувачів Інтернет-сайту НБУВ й інформацію про належність видання до того чи іншого книжкового зібрання – історико-культурного фонду НБУВ. Адже нині значна частина дослідників займається не лише опрацюванням друкованих видань чи рукописних матеріалів, а й досліджує історію родів, сімей, окремих відомих осіб і потребує допомоги у пошуку документів, що їм належали.

Крім порталу НБУВ видання, що мають власницькі ознаки Загінецької бібліотеки, знаходимо й на інших Інтернет-сайтах. Серед них можемо виокремити як сайти бібліотек так і сайти приватних осіб та Інтернет-аукціонів. Розглянемо деякі з них.

Наукова бібліотека Київського національного університету імені М. Максимовича на сторінці стародруків, що зберігаються у фондах подає наступні видання:

1. Cicero Marcus Tullius M. Tullii Ciceronis Orationum a freigio notis perpetuis illustratarum. Vol. 3. – Francofurti ad Moenum (Frankfurt am Main); Viduae: Typis & Impensis Joannis Pressii, 1653. – 764, [32] р. Номер книги за каталогом: 0165756. Електронна адреса видання – [http://www.rarelib.undp.org.ua/ukr/catalogue/catalogue.php3?\\*07](http://www.rarelib.undp.org.ua/ukr/catalogue/catalogue.php3?*07).

2. La Bizardiere de Histoire de la scission ou division arrive'e en Pologne le 27. juin 1697 au sujet de l'election d'un roy / Par m. De La Bizardiere. – A Paris: Chez Jean Jombert, 1699. – [8], 262 p. – На корінці: Scission de Pologn. Номер книги за каталогом: 0162133. Електронна адреса видання – [http://www.rarelib.undp.org.ua/ukr/catalogue/catalogue.php3?\\*015](http://www.rarelib.undp.org.ua/ukr/catalogue/catalogue.php3?*015).

3. Vancouver G. Voyage de decouvertes, a l'Ocean Pacifique du Nord et autour du monde / Par le Capitaine George Vancouver. Traduit de l'Anglais. – A Paris (Paris): De l'Imprimerie de la Republique. T. 2. – 1800. Номер книги за каталогом: 0162600. Електронна адреса видання – <http://www.rarelib.undp.org.ua/ukr/catalogue/catalogue.php3>.

4. Voiture Vincent [Les Lettres de Mr de Voiture ?] / [publee par] E. Martin de Pinchesne. – [Paris]: [Au Palais, par la Societe ?]. [Tome 1]. – [26], 406, [6] p: 2 grav. – Книга дефектна, тит. арк. відсутній. – У відомостях про привілей вказана дата 26.10.1657. На корінці запис: Lettres de Mr. Voiture. 1657. Портрет-гравюра на фронтисписі роботи Оро (N. Augoux). Видання здійснено племінником Венсана Вуатюра Е. Мартеном Піншене. Номер книги за каталогом: 0162941. Електронна адреса видання – <http://www.rarelib.undp.org.ua/ukr/catalogue/catalogue.php3>.

5. La Bizardiere de. Histoire de la scission ou division arrive'e en Pologne le 27. juin 1697 au sujet de l'election d'un roy 1699 – [8], 262 p. На звороті палітурки екслібрис: Biblioteka Zahiniecka. На стор. перед титульним аркушем напис чорним чорнилом: Collationt 1730. A. Leonard. Електронна адреса видання – з <http://rarebooks.univ.kiev.ua/Book/Details?book-UrlName=Histoire-de-la-scission-ou-division-arrive%27e-en-Po-id766136>.

Варто наголосити, що кожне з представлених видань у анотації, яка його супроводжує, містить відомості про приналежність до Загінецької бібліотеки.

Співробітники Наукової бібліотеки Київського національного університету імені М. Максимовича представляють увазі відвідувачів інформацію про видання та кілька сторінок із нього для перегляду. Найчастіше це оправа, власницькі ознаки, титульна сторінка, кілька сторінок тексту.

Бібліотека гарвардського університету у своєму фонді також має видання, що колись було складовою частиною родового книжкового зібрання Урбановських та Стажинських. Це досить знане видання кінця XVI ст. Urzedow M. Herbarz polski. – Cracow, 1595. (Herbarz polski, to jest O przyrodzeniu ziół i drzew rozmaitych, i innych rzeczy do lekarstw należących

Ksiegi Dwoje, Doktora Marcina z Urzędowa, kanonika niekiedy [dawniej] sandomierskiego, i jaśnie oświeconego hrabiego pana, pana Jana z Tarnowa, kasztelana krakowskiego i hetmana wielkiego koronnego, etc. medyka. W Krakowie, w Drukarni Łazarzowej, Roku Pańskiego 1595). Повний текст видання можна відшукати за електронною адресою: <http://books.google.com.ua/>

Відомо, що зберегти цілісність родового книжкового зібрання Урбановських та Стажинських не вдалося [3, с. 8–9]. Видання з бібліотеки Б. Стажинського, що був останнім власником родового зібрання, були розпорошені. Тому не дивно, що у 2009 році на Інтернет-аукціон була виставлена книга, яка мала ознаки Загінецької бібліотеки. Це було видання середини XVI ст. Catholic Church, Hieronymus Vietor. Missale pro itinerantibus: secundum cursum ecclesie cathedralis Cracouien: desiderantur in aliis missalibus itinerantium introitus, Epistole, et Evangelia dominicalia: que omnia nostris in gratiam amator[um] pietatis adiunximus. – In officina calcographica Hieronymi Vietoris, 1545. – 366 s. Відомості про її продаж були розміщені за електронною адресою: <http://www.worldcat.org/title/missale-pro-itinerantibus-secundum-cursum-ecclesie-cathedralis-cracouien-desiderantur-in-aliis-missalibus-itinerantium-introitus-epistole-et-evangelia-dominicalia-que-omnia-nostris-in-gratiam-amatorum-pietatis-adiunximus/oclc/225788964>. Нині інформація про видання міститься також за адресою: [http://www.worldcat.org/search?q=au%3AVietor%2C+Hieronymus%2C&qt=hot\\_author](http://www.worldcat.org/search?q=au%3AVietor%2C+Hieronymus%2C&qt=hot_author). Там само, поряд з прізвищем автора, знаходимо й інформацію про приналежність видання свого часу до родового книжкового зібрання Урбановських та Стажинських. Відшукати інформацію про названий стародрук саме із Загінецької бібліотеки вдалося й за електронною адресою: [http://books.google.com.ua/books/about/Missale\\_pro\\_itinerantibus.html?id=Zg5NAAACAAJ&redir\\_esc=y](http://books.google.com.ua/books/about/Missale_pro_itinerantibus.html?id=Zg5NAAACAAJ&redir_esc=y). Інтернет-сторінка: [http://www.worldcat.org/search?q=au%3ABiblioteka+Zahiniecka&qt=hot\\_author](http://www.worldcat.org/search?q=au%3ABiblioteka+Zahiniecka&qt=hot_author) містить також відомості про інші книги зі складу Загінецької бібліотеки. Зокрема, видання мають головну ознаку родового книжкового зібрання Урбановських та Стажинських – екслібрис «BIBLIOTEKA ZAHINIECKA». Серед них можемо назвати наступні:

1. Jagiellonki Polskie w XVI. wieku : obrazy rodziny i dworu Zygmunta I i Zygmunta Augusta Kromlomw polskich by Alexander Przewdziecki; Biblioteka Zahiniecka.

2. Com[m]une incliti Polonie regni privilegium co[n]stitutionu[m] & indultuu[m] publicitus decretorum approbatoru[m]q[ue]: cum non[n]ullis

iuribus ta[m] divinis q[ue] humanis p[er] serenissimum principe[m] et dn[ie]m dominu[m] Alexa[n]drum dei gratia regem Polonie magnum duce[m] Lithwanię Russie Prussieq[ue] dn[ie]m herede[m] & c: non tamen in illud ipsum privilegiu[m] sed motu p[ro]prio regio serenitatis. sue p[er] adhortatione[m] p[ro] i[n]structio[n]e regnicolaru[m]: proq[ue] regni eiusde[m], ac iustitie statu feliciter dirige[n]dis eide[m] privilegio an[n]exis & ascriptis: manda[n]teq[ue] sacra eadem Maiestate accuratissime castigatis by Jan Laski; Poland.; Biblioteka Zahiniecka.

Це видання повнішим описом представлено за електронною адресою: <http://openlibrary.org/books/OL21208626M/>. Там, зокрема, вказані всі сторінки названого видання.

Отже, можемо констатувати той факт, що все більше відцифрованих видань чи, принаймні, інформація про видання, котрі належали до складу родового книжкового зібрання Урбановських та Стажинських, з'являється в Інтернет-середовищі. На жаль, не всі українські сайти, на відміну від європейських чи американських, подають повну інформацію саме про те видання, яке представляють. Не завжди розкриваються відомості про те, до складу яких історико-культурних фондів належали представлені видання раніше. На нашу думку, така вказівка необхідна, адже вона допомагає не лише книгознавцям. Широке коло науковців може задовольнити свою цікавість у дослідженні питань історії, краєзнавства, літератури, культури тощо. Такі відомості розкривають не лише сучасний склад бібліотек, а й допомагають дослідити видавничу діяльність, способи та місця поширення книг, наповнення тими чи іншими виданнями різних типів бібліотек, зрештою, сучасне місце зберігання видань. З одного боку така інформація може зашкодити тим, хто зберігає цінні та рідкісні видання, але, з іншого боку, у сучасному світі без неї обійтися досить важко.

### Список використаних джерел

1. Лобузін К., Клочок А. Електронний каталог НБУВ: проблеми адаптації до умов сучасного інформаційного середовища // Бібліотечний вісник. – 2011. – № 4. – С. 3–10.

2. Римарович І. О. Історико-книгознавчий огляд примірників книжки Д. Братковського «Світ, по частинах розглянутий» з фондів Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського // Д. Братковський. Світ, по частинах розглянутий. Фототипічне видання. Переклад. Джерела. Студії. – Луцьк, 2004. – С. 425–436.

3. Рабчун О. С. Родова книгозбірня Урбановських та Стажинських як об'єкт історико-книгознавчого дослідження (XIX – поч. ХХІ ст.): автореф. дис. ... канд. іст. наук: 27.00.03 / Оксана Станіславівна Рабчун; Нац. акад. наук України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – К., 2012. – 16 с.